

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 3. vel. travna 1878.

List 18.

Posnetek

okrožnice sv. Očeta Leona XIII od 21. mal. travna 1878.

Sv. Oče Leon XIII so ravno na veliko noč dali slavno okrožnico (encikliko) do vsih patrijarhov, pervalov, nadškofov in škofov vesoljnega sveta. Razdeliti se dá to za celi svet imenitno pisanje v tri dele. V 1. se naštevajo zlá in hujave, ki peklijo sedanji svét sploh, in posebej Italijo; v 2. se razodeva vir teh nadlog in njih vzroki; v 3. se pojasnujejo naj izdatniši pomočki, da bi se narodi ozdravili po Božjem usmiljenji. Mislimo, da za občinstvo bo ložej razumljivo, ako damo za zdaj le samo posnetek, in ne prevoda od besede do besede. Vesoljni pastir pišejo:

Častitljivi Bratje! Pozdrav in apostoljski blagoslov. Po nezapopadljivem Božjem sklepu smo povzdignjeni na verhunc apostoljske moči, če tudi nevredni, in gnala nas je zdajci potem silna želja s pisanjem se do Vas obrniti, da Vam svojo priserčno ljubezen naznamimo, pa tudi, da Vas, ki ste z Nami poklicani na skupni boj sedanjega časa, za Cerkev Božjo in duš zveličanje, za ta boj poterdimo.

Zakaj precej v začetku Našega naj višega pastirstva je pred nami žalosten pogled nadlog, ki tarejo človeški rod od vsih strani, in te so: daleč razširjeno prekučevanje naj viših resnic, ki so podlaga človeškega družbinstva; prederznost tistih, ki nobene opravičene oblasti ne terpe, iz česar izhajajo notranje borbe in kervave vojske; zaničevanje postav, ki gospodujejo nad nravo (čednim življenjem) in pravico branijo; neizrečena pohlepnost po minljivih rečeh in pozabljenje večnih, kar gre do tiste besnosti, v kateri se jih toliko končá samih sebe; nespremišljeno gospodarjenje, zadelovanje, spodmikanje občinskih dobrot; nesramnost tistih, ki so naj hujši goljufi, pa se štulijo ko boritelji za domovino, svobodo in vsaktero pravico; poslednjič smertna kuga rogovilskega rovarstva, ki do kosti zalezuje vse človeško družbinstvo.

Vzrok tega hudega je v necenjenji in v zametovanji svete in vzvišene oblasti sv. Cerkve, ktera je po Božjem povelji postavljena nad človeški rod in je bramba in varstvo vsake postavne oblasti. To vedó sovražniki očitnega reda, torej Cerkev s toliko togoto napadajo, da bi pretresli podlago človeškega družbinstva. Zato Cerkev psujejo, obrekujejo, zavidajo, sovražijo, češ, da je nasprotna pravi človekoljubnosti, njeno veljavo in moč išejo vsak dan z novimi ranami oslabiti, in prekucniti naj viši oblast rimskega papeža, kateri je še varh in besednik naukov večne resnice.

Od tod izhajajo objokovanja vredne, po naj večem delu dežel dane postave, ktere razdirajo božjo vstanovo katoliške Cerkve; od tod je zaničevanje škofovske oblasti in zaderžki, ki so nasprotni skazovanju duhovske službe; razganjanje cerkvenih redov, grabljenje premoženja, s katerim se živijo cerkveni služabniki in ubožni; od tod izvira, da odtegujejo iz cerkvenih rók očitne naprave, ki so posvečene keršanski ljubezni in dobrodelnosti; od tod je neoberzdana prostost naukov v spisih in v besedi; ravno v tem času pa se pravica sv. Cerkve do nauka in izreje pri mladini po vsih potih žali in krati. Ravno na to meri tudi uzetje svetnega kneštva, ktero je Božja previdnost pred veliko stoletji dala Rimskemu škofu, da naj bi prosto in brez prideržkov mogel skazovati moč, ki mu je od Kristusa podeljena v večno zveličanje narodov. (Konec nasl.)

Slovesno kronanje podobe Naše ljube Gospé presv. Serca v Šmarjeti na Dolenjskem.

Ko me je Bog, v svoji nam skrivni previdnosti odločil, oskerbovati faro sv. Margarite, kjer sem poprej že dvakrat pastiroval, in sem pred tremi leti to težavno pa preimenitno delo prevzel, je bila moja prava skerb, da sem vso faro izročil varstvu mogočne Kraljice nebes in zemlje. Kmaló o začetku sem svojim Šmarječanom omenil, da bi dobro, lepo in koristno bilo, da se vsi, mali in veliki, zapišemo v bratovštino „Naše ljube Gospé presv. Serca“. In res! vsa fara je bila hitro zapisana v to prelepo družbo.

Imel sem pa serčne, vender tihe želje, da bi kako postavil v zapušeno cerkev podobo „Naše ljube Gospé presv. Serca“. Nikomur nisem teh misel in željá razodel; večkrat pa sem opominjal sebi izročene, naj se v vsih potrebah in stiskah obračajo z otroškim zaupanjem k „Naši ljubi Gospé presv. Serca“, ki ima s svojo materno prošnjo tako veliko moč do presv. Serca Jezusovega, ki je studenec vsih milost in dobrot.

Pozno na jesen 1876 dobim po pošti iz Ljubljane meter veliko podobo „Naše ljube Gospé presv. Serca“ s pismom, da neka žena mi pošlje to podobo ter želi, da jo v farno cerkev kam postavim. Ta žena, ki noče imenovana biti, je veliko pripomogla k naši slovesnosti. Bog ji obilno poverni na prošnjo „Naše ljube Gospé presv. Serca“! Kakor sem se tega razveselil, sem se pa skoraj da nekoliko prestrašil, ker je bilo zapisano na zaboju, da podoba veljá do 50 gl. in je preveč poveršno izdelana. Posrečilo se mi je, da je podobar nazaj vzal

svojo podobo, in sem delo izročil drugemu, tudi domačemu delavcu. Dobil sem toraj drugo podobo, če tudi ne izverstno, vendar čedno in bolji kup. — Ali zdaj pride druga opovéra. Podoba „Naše ljube Gospé presv. Serca“ z Detetom pred seboj, pri nogah, je bila med tem časom cerkveno prepovedana, ker so se nekteri nad njo spotikovali. Nisem je smel v očitno češenje v cerkev postaviti. Kaj pa zdaj? Mislil sem si, kaj mora to biti, da so pri tem take zadrege in zdelo se mi je, da nimam tudi res nobenega pripravnega, zadosti ozaljšanega prostora za tako podobo v farni cerkvi. Podoba mora biti zopet nova, toraj že tretja. To mi je rodilo drugo misel, da podoba mora biti lepši in kraj za njo pristojniši pripravljen; in začel sem ugibovati, kdo bi mi to podobo vendar dosti lepo napravil; ker tudi druga mi res ni bila za voljo.

Med tem časom smo popravili marsikaj po cerkvi. Vso zapušeno kapelo sv. križa smo prenovili, postavili smo v njo čeden misijonski križ, kaj lepo napravljene nove svečnike, čisto novo spovednico, za vsako škofovsko cerkev pristojno, na drugo stran čeden kerstni kamen. (To sta mi napravila mizar Janez Poglajen in njegov sin, podobar Karol Poglajen, ktera zavoljo natančnosti v delu in tudi kolikor mogoče nizke cene z dobro vestjo lahko priporočim.) Zdaj mi je še čedno zmalal vso kapelo podobar Janez Pintar. Znani podobar Kamniški, Matija Ožbic, pa mi je vložil lep cementni tlak, postavil zares lepo menzo, ki se od resničnega marmorja težko loči, verh kapele pa mi pripél umetno, izverstno rozeto iz gipsa. Letos pa smo po vsi cerkvi položili lep tlak s cementnimi plošami. (Ožbičevo delo, ako je skerbno vloženo, je zares lepo.) Posebno se je skazal steklar Neuhauser v Inomostu na Tirolskem, ki je napravil izverstno izdelano okno v to kapelo.

In tako je bil pripravljen kraj za podobo „Naše ljube Gospé presv. Serca“, ker drugod v cerkvi ni primérnega prostora za to.

Ko sem okno dobil iz Tirolov, sem si mislil, kar mi je tudi moj posebni prijatelj poterdil, da iz Tirolov vse izverstno pride, kaj, ko bi še novo podobo tudi tam naročil? In tako sem tudi storil. Pa se tudi ne kesám. Podobo mi je prav lepo napravil g. Adolf Vogl v Inomostu. Ker nimam več prostora, je le 90 centmtr. visoka in veljá samo 45 glđ. Vsakemu dopade. Za ta altar sem dobil iz Rima tudi privilegij za zmiraj.

Ko je bila podoba naročena, sem svojim farmanom v misel vzel, kako drugod podobo „Naše ljube Gospé presv. Serca“ slovesno in očitno kronajo, in sem željo razodel, kako rad bi tudi jaz Mariji Devici to čast skazal, da bi mi to podobo, če tudi ne tako imenitno in veličastno, vendar spodobno in za nas lepo kronali. Nato so mi začele žene nositi darov za krono Marijno, dekleta pa za krono Jezuškovno. Tudi šolarji niso zatali. Imel sem kmalo toliko darov, da sem naročil čedne krone v Ljubljani. Otroci so mi toliko složili, da imajo posebej 9 žlahtnih kamnov v mali kronici Jezusovi.

Imel sem toraj lepo podobo in drage krone, v ktere je bilo vkovano zlato in srebro, v ta namen darovano.

Kako in kdaj pa zdaj slovesno kronanje napraviti?

V Rimskem mestu je 120 Marijnih podob slovesno kronanih. Nekatere teh predragih in prelepkih kron sem sam vidil. Na Kranjskem nisem bral nikjer od take slovesnosti, akoravno je več Marijnih podob lepo in drago kronanih. Ako vé kdo za kaki taki popis, bi gotovo vstregel, če ga priobči. Bral sem, kako so 8. okt. 1873 slovesno kronali podobo „Naše ljube Gospé presv. Serca“ v Issoudonu na Francoskem, kjer je začetek te podobe in te bratovšine. Bilo je nad 30.000 romarjev pričujočih.

— Še tisto leto je bilo tako kronanje v Sittard-u na Holandskem. — Kako imenitno je bilo kronanje 24. oktobra 1874 v Inomostu, kjer je bilo 9 škofov in do 40.000 ljudi! — 13. febr. 1876 so kronali Marijno podobo v Dubrovniku na Dalmatinskem. — Čez vse slovesno pa je poslanec sv. Očeta Pija IX kronal podobo Marijno v Lurdu 2. julija 1876, kjer se je zbralo nad 30 škofov (2 celó iz Amerike) in do 150.000 ljudi.

Ko popis teh slovesnost prebiram, mi upada serce. Kje pripomočkov dobiti, da bi le kaj malega storiti zamogel? Zares prederzna je bila ta misel, da bi slovesno kronali našo malo podobo. Nisem si upal o tem dosti govoriti, ker vedel sem, da bom zadel na razne opovere. Pa zdihoval sem k Naši ljubi Gospej presv. Serca, naj mi ona, ki je mogočna, pomaga; jaz bom storil, kar bom mogel.

Treba je bilo še poprej vso zapušeno cerkev osnažiti. Napravili smo čisto novo kamnito obhajilno mizo, kamniti tlak v prezbiterijo; ko je bil tudi po vsi cerkvi lep tlak zdelan, smo cerkev pobelili, okrog cerkve posnažili in poravnali; nato sem v praznik Marijnega oznanjenja v veselje celi fari naznanil načert ali red, kako mislim to slovesnost — kronanje podobe „Naše ljube Gospé presv. Serca“ — obhajati. In sicer tako-le:

Po odpravljenih marsikterih zaprekah sem odločil za to slovesnost velikonočni ponedeljek. Tri reči sem priporočil svojim farmanom.

1. Zunanje počeševanje. Za to sem napravil ta-le red: Veliko nedeljo popoldne ob 4 slovesne, pete litanije Matere Božje z blagoslovoma. Ob 8 na večer slovesno zvonjenje celo uro po vsih cerkvah domače fare. In takrat med streljanjem zažgemo vesele krese po vsih gričih. Domača vas je do 10 razsvitljena. Velikonočni ponedeljek ob 2 slovesno zvonjenje po vsi fari celo uro. Ob 4 se začnejo ss. maše. Ob 5 duhovno opravilo s kratko pridigo. Ob 10 posebna pridiga za kronanje; potem velika sv. maša. Po sv. maši blagoslov podobe, slovesna procesija s podobo in poslednjič kronanje z zahvalno pesmijo.

2. Duhovna krona je drugo, kar sem priporočil svojim ovčicam; to je, da darujmo zraven dražih kron „Naši ljubi Gospej presv. Serca“ tudi svoje serca; da si jo izvolimo vnovič za kraljico naših serc. In da bo ona ta dar toliko raji sprejela, očistimo svoje serca v zakramentu sv. pokore in se sklenimo z njenim nebeškim Detetom v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Da bi to vse lepše opravili, priporočujmo se še posebej Naši ljubi Gospej presv. Serca; molimo ta čas kaj več in velikonočno nedeljo ob 8 zvečer v cerkvi molimo sv. rožni venec; in tudi po hišah tako.

3. Demantna krona pa je bilo tretje, kar sem priporočil vaim. To krono pa tako-le pletimo. 4 tedne smo imeli še do tega godovanja. Zato sem priporočil, da ta čas kaj več molimo, kaj bolj se zatajajmo in kaj več dobrega storimo; in da vse te dobre dela, pa tudi ves zadostivni sad vsih svojih dobrih del prinesimo v dar „Naši ljubi Gospej presv. Serca“, s ponižno prošnjo, naj ona vse to razdeli ta dan med tiste uboge duše v vicah, ktere od nas še pomoči pričakujejo, ali ktere bi ona naj raji iz strašnih muk rešila. — Tudi naj svoje ranjce v to bratovšino zapisati dajo, da se naših molitev vdeležijo.

Hitro, prehitro so pretekli ti 4 tedni. Začelo se je bližnje pripravlanje.

Milostljivega vis. čast. g. knezoškofa sem prosil, da bi blagoslovili naše drage krone, in radi so to milost skazali. Prosil sem tudi, se vé, privoljenja za slovesno procesijo in kronanje. In prav zares sem se razveselil pisma, v katerem mi to privoljenje milostljivi g. škof lastnoročno sporočajo. „Velikonočni ponedeljek želite

obhajati slovesnost kronanja (mi pišejo). S pričujočim listom Vam izrečem svoje dovoljenje. Opravljajte slovesnost tako, da bode služila v poterjevanje vere, v povišanje časti Marijine in pospeševanje zatajčje ljubezni. Naj se ljubezen do Boga in do bližnjega, pokoršina do cerkvenih in svetnih oblasti; ponižnost, čistost, krotkost, dobrotljivost, treznost, zatajevanje in vse druge kreposti v srcih Vaših farmanov zmiraj bolj in bolj vterjujejo! Naj otroci, mladenčji in deklice, in odraeni vedno rastejo v strahu Božjem! Blagoslov Božji bodi nad Vami vsemi!“

Ko sem to svoji fari naznanil, je prešinilo resnično veselje vsa serca. Vsi so se prizadevali povikšati to godovanje. Mladenčji so preskerbeli smodnika več kot pol centa (da se je prodajavec branil ga toliko dati, misleč ne mara, da bomo punt vzdignili). Pripravili so 19 mlajev, ki so bili okinčani večidel vsi z zastavami cerkvenih in slovenskih barv. Tudi župan je postavil dva velikanska mlaja z enakimi zastavami. Dekleta pa so napletle zares lepih vencev iz rujavega, zelenega in sivega mahú toliko, da smo znotraj vso cerkev prepregli z njimi in jih zunaj pred cerkvijo navezali po steni in po mlajih. Pripravili smo kraj blagoslova zunaj cerkve na pokopališi nekoliko zvišano pred lepim velikim križem (to lepo podobo je napravil podobar Štefan Šubic iz Poljan). Tudi tu je bilo po križu in po mlajih polno vencev. Okoli križa in na mizo pred križem smo postavili velike oleandre. Iz visokega turna so vibrale tri velike zastave. Iz line v lino so bili napeljani debeli venci iz beršlina in zimzelena (pušpana); pred vratami na pokopališe stojite dve velikanski jagnjedi. Med te visoke drevesa je bil pripet lep napis: „Naša ljuba Gospá presv. Serca, prosi za nas“; in na drugi strani: „Češena bodi Kraljica nebeška!“ — z lepo krono na verhu.

Veliko nedeljo ob 8 zvečer je gorelo čez 50 kresov, ki so daleč okoli oznanovali naše veselje, in možnarji so veličastno odmevali med slovesnim zvonjenjem po hribcih in dolinah. (Konec nasl.)

Pervo sveto obhajilo.

(Konec.)

Naj dodamo tu še, kako se po prvem sv. obhajilu z otroci ponovi kerstna obljuba po navodu iz novega „obrednika“ djakovske škofije, prej pa še vtaknemo apostolske besede škofa Štrosmajerja za vvod pri omenjeni knjigi, kjer on tako-le lepo in ginljivo piše o prvem svetem obhajilu:

„Pri izobraženih narodih se povsodi prva spoved in prvo obhajilo deli mladosti na slovesen način, tako, da ji spomin na te slavne in svete obrede večno ostane v sercu in duši. Bil sem večkrat v Rimu in enkrat v Parizu nazoč pri prvem obhajilu mladosti. Verjemite mi bratje, da sem bil pri vsaki taki priliki tako ginjen in presunjen, da sem se čutil kakor prenesenega s tega sveta na oni bolji svet, o katerem je Jezus govoril pri sveti svoji zadnji večerji, ko je rekel: „Amodo non bibam amplius de hoc genimine vitis, donec illud novum bibam in regno patris mei.“ Zdelo se mi je resnično, da se nahajam v raji nebeškem in skupaj z nedolžno mladostjo pred obličjem in bitjem božjim pijem prečudno in skrivnostno pitje, o katerem Jezus gori govori. Nikdar se mi iz spomina ne izbrise vtis, ki sem ga občutil pri tej priložnosti v pariški cerkvi. Cerkev je ozaljšana, kar je mogoče, lepo in okusno. Oltar ves v evetu. Mladež s starši in prijatelji v svečani obleki. Cerkev je natlačena. Duhovnov je mnogo števílo. Naj

stareji in naj bolj veličastni med njimi stopi na prižnico in začne govoriti o sveti skrivnosti oltarni — in o sreči in časti onih, ki vredno in dostojno prejmejo Jezusa v svojo dušo. Moram reči, da sem se do sitega naplakal, poslušajoč tega častitljivega duhovna, kateremu je duša očitno do prvega njegovega obhajila pa ves čas do takrat ostala bela kakor sneg, dasiravno mu je bela tudi glava. Stokrat sem tačas izdihnil: Oh! zakaj se ne deli tudi pri nas prvo obhajilo tako častitljivo? Tudi naš svet je odkupljen z isto dragoceno kervjo Jezusovo, in Jezus, ne samo, da je danes, jutri in vekoma, ampak on je tudi povsodi eden in tisti, poln milosti, resnice in ljubezni proti vsakemu ljudstvu in narodu. Na nas je ležeče, bratje, da tisto pravično željo vsaki v svoji duhovniji vstanovimo in zvesto ohranimo. Zato vas prosim in v Gospodu velevam, da naj se odslej povsodi po naši škofiji deli prvo sv. obhajilo mladosti na naj bolj slovesen način, kolikor je mogoče pri naših okoliščinah. Izveršilo se bo, mislim, najbolj pripravno, ako se v svojih okrogih posvetujete, kdaj in kako bi se to naj bolje godilo. Očitno je pa, da ima taka slovesnost samo ondi ceno, ako se prej mladež z vso mogočo skrbnostjo podučuje in napotuje, kaj je sveta spoved in kako jo je treba opraviti, da nam bo v resnici zaloga milosti in novega življenja; kaj je nadalje sv. obhajilo, koga v njem prejmemo, in kako imamo Bogu in Odrešeniku našemu pripraviti mesto v svoji duši. Samo v tem slučaju postane svečanost prvega obhajila svet spomin, ki spremlja človeka do konca življenja in ga opominja na dolžnost, da mora pripraviti v sebi vredno prebivališče svojemu Bogu v čistosti in neomadežnosti duše svoje.“

Opustivši dalji navod k tej slovesnosti v „obredniku“ pogledjmo le še zadnjo njegovo točko, namreč, kako naj spremi duhovnik obhajance na koncu svečanosti h kerstnemu kamnu, in naj, razverstivši jih okolo, tako-le ponovi z njimi kerstno obljubo:

Dragi otroci! ko ste prišli na ta svet, vedite, da ste bili tukaj keršeni. Pri ti priliki ste se zavezali in obljubili, da hočete verovati vse, kar nam je Bog razodel in kar nas katoliška cerkev uči, ter da hočete vestno izpolnovati svete Božje zapovedi. Vi se tega ne spominjate, ker takrat ste bili še zeló majheni. Tudi vi onih obljub niste izrekli s svojimi lastnimi ustmi, ker še niste mogli govoriti; a namesto vas storili so to vaši botri. Sedaj pa, ko ste porasli, in prišli k pameti, ponovite sami to, kar so v vašem imenu obljubili vaši botri. Pazite na vprašanja, ktere vam bom stavil, in na nje vsi skupaj glasno odgovarjajte, da vas okolo-stoječi lahko slišijo.

Duhoven. Ali hočete tedaj, ljubi otroci, ponoviti obljube, ki ste jih naredili pri sv. kerstu?

Otroci. Hočemo.

Duh. Ali se odpoveste hudobnemu duhu?

Otr. Odpovemo se.

Duh. In vsem njegovim delom?

Otr. Odpovemo se.

Duh. In vsem njegovim zapeljivostim?

Otr. Odpovemo se.

Duh. Ali verujete v Boga Očeta, vsegamogočnega stvarnika nebes in zemlje?

Otr. Verujemo.

Duh. Verujete v Jezusa Kristusa Sina njegovega edinega, Gospoda našega, kteri je bil rojen in je terpel?

Otr. Verujemo.

Duh. Ali verujete v sv. Duha, sveto katoliško cerkev, občestvo svetnikov, odpušanje grehov, vstajenje mesa in večno življenje?

Otr. Verujemo.

Nato naj jim podá duhoven belo oblačilce, ali na-

mesto njega bel robec (rutico), da se ga dotaknejo, ter jim govori:

Ta bela obleka pomeni nedolžnost in čistost življenja. Nedolžni ste, ako niste še nikdar smertno grešili. Blagor vam, ako to svojo nedolžnost neskaljeno do smerti ohranite, tadaj boste lahko in gotovo prišli v nebesa. Prejmite tedaj belo obleko in nesite jo neoskrunjeno pred sodnji stol Gospoda našega Jezusa Kristusa, da dosežete večno življenje.

Potem naj podá vsakemu gorečo svečo, rekoč:

Ta goreča sveča pomeni Jezusa Kristusa, ki je luč sveta, in ki je s svojim svetim naukom razkropil temoto neznanstva in krivoverstva. Vi ste tako srečni, da ste v njegovo ime keršeni, in da poznate njegov sveti nauk. Spoznavajte serčno ta Jezusov nauk, ter živite po njem, pa vam bo mili Jezus na smertno uro s vsemi svetniki prišel na pomoč in vzel vas bo k sebi, v svoje rajske prebivališča. Vzemite tedaj to gorečo svečo in neomadežan ohranite svoj kerat: deržite se božjih zapoved, da kadar pride Gospod na gostijo, ga sprejeti zamorete z vsemi svetniki v nebeškem dvoru, imate večno življenje, in živite na veke vekov.

Otroci. Amen.

(Tu bi se zamogla dati vsakemu otroku kaka podobica, ki kaže prvo obhajilo, s podpisom njegovega imena, dné in kraja, kdaj in kje je bil pervikrat obhajan. Podelivši jim tako podobico, naj reče: Vzemite to sliko v spomin današnjega dné, hranite jo varno, in kadar jo pogledate, pomislite na prvo svoje sv. obhajilo, ktero ste danes prejeli. Večkrat prejmite ta angeljski kruh in vedno tako sveto in pobožno, kakor danes.)

Slednjič naj jim duhoven reče: Vedite dobro, otroci moji! da je človeku mir Božji naj večji sreča in blagor na tem in na unem svetu. Tak mir je prišel danes tudi nad vas in vživali ga boste tako dolgo, dokler bo Bog gospodoval v vaših srcih. (Ako se obhaja prvo obhajilo na belo nedeljo, se lahko dodá: Na današnji dan je rekel Jezus apostolom: Mir vam bodi! Taisto tudi jaz vam danes rečem: Mir vam bodi!) Mir Božji vas je spremil semkaj, in Jezus, kterege ste danes pervikrat prejeli v svoje serce, bodi z vami vekoma. Pojdite tedaj v miru, in Gospod bodi z vami!

Otroci. Amen.

Izgtedi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstva.

5. Pija IX mlade leta.

(Dalje.)

Ne bom vam obširno popisoval, kako priden je bil tudi v Rimu, kako skerbno se je varoval slabe družčine, napačnega prijateljstva, kako je tudi tu napredoval v bogoljubnosti, pobožnosti itd.; vendar ene reči ne smem zamolčati, kar se pripoveduje in se bo pripovedovalo, koder koli slovi Pijevo čednostno življenje.

V Rimu namreč je sirotišnica imenovana „Tata Giovanni“, v kateri se imajo zapuščeni in zanemarjeni dečki z delom in podukom poštenega življenja privaditi. Vstanovil je to koristno napravo ubogi pa usmiljeni zidar Janez (Giovanni) Borgi, ki je umerl v začetku sedanjega stoletja. Ta pošteni delavec je silno rad imel bolnike in reveže: in če jim ni imel kaj dati, jim je saj stregel, kolikor je mogel. Neki večer pri procesiji neke bratovšine zapazi več razcapanih in umazanih dečkov, postopačev in potepuhov, kakoršnih se posebno po velikih mestih na ulicah nikdar ne zmanjka. V serce se mu

zasmilijo. Berž jih nekoliko seboj vzame, pripravi jim doma posteljico, jim sprosi pri dobrih ljudéh čedniše obleke in skerbi, da se kakega dela privadijo. Kmalu se mu pridruži še več družih blagodušnih dobrotnikov duhovskih in svetnih, in s pomočjo takih dobrih sere je bila zagotovljena sirotišnica, ktera je za zmiraj prideržala ime „Tata Giovanni“, ker je Borgi vedno imenoval te sirote svoje otroke, oni pa njega sv. jega očeta (laški „tata“). Papež Pij VI z veseljem odobrijo to napravo ter še sami kupijo za njo veliko palačo. Borgi je zdaj zmiraj krog hodil, in kjer je zasačil kakega zanemarenega otroka na ulicah ali na cesti, precej je moral z njim. Če je bil kje kak tak „zgubljeni sin“, mu je bilo treba le reči: „Tata Giovanni“ gre, beži! — in koj jo je potegnil. Kajti Borgi ni odveč rahlo prijemal razposajencev; in ktere je v roke dobil, morali so redno moliti, redno delati in vsak večer svoj zaslužek točno donašati, dan za dnevom. Kolikor je še časa ostajalo, se je obračal v poduk. In tako se je sto in sto sirot rešilo časnega in večnega pogina, ter taki niso zastoj imenovali blagega zidarja svojega „očeta“.

Za to napravo je zvedel dijak Mastaj. Njegovo usmiljeno serce, ki je še v otročjih letih bilo tako veselo, kadar je mogel darek za ubožce sprostiti, ni mirovalo, dokler se ni pridružil onim usmiljenim, ki so po smerti nepozabljivega Borgija za zapuščeno mladino enako velikodušno delali. Vsak dan je šel k ubožčekom v „Tata Giovanni“, če je mogel le količkaj časa odtergati od svojega učenja. Bil je tu kmali domači prijatelj, čedalje ljubši, v kratkem prav drugi „Tata Giovanni“.

Ker je bil imenitnega, grofovskega stanu, zeló učen in priljuden, bi se bil lahko soznanil z naj imenitnimi in naj bogatejšimi hišami, ki bi mu bile potem pripomogle k visoki časti in službi, kjer bi se bil lahko dan na dan raznoverstno kratkočasil. Pa med nesrečnimi bivati in jokajočim solze sušiti ga je bolj veselilo, kakor s srečnimi gostiti in radovati se. S tako vnemo in tolikim veseljem je podučeval in opominjal otroke, kakor bi ne imel družega posla na svetu, in grofovski sin se je tako priserčno igral z beraškimi otroci doma in zunaj na prostem, kakor bi mu bile gospóske dvorane in bogate palače vse zaperte. Ob nedeljah popoldne, ko se je nekoliko shladilo, je navadno zahajal na tiste travnike, koder so njegovi ljubljénki skakljali in se življenja veselili. In glejte — kako priprosto ginljivo! — tudi on gre med nje, leta ž njimi sem ter tje, se lovi in igra ž njimi in jim razdá vse, kar ima. Ni čudo, da so ga siroteji tako radi imeli in ljubili kakor svojega očeta.

Tako se je šolal nekaj lét. Ali tako ni moglo dolgo ostati. Že v dvaindvajsetem letu je bil, pa se še ni bil za noben stan odločil. Njegova pobožnost, se vé, ga je nagibala do cerkvene službe, ali branilo mu je negotovo slabo zdravje: sam ni vedel, kam bi se bil djal. To je bilo za pobožnega, občutljivega mladenča neizrečeno žalostno in mučno: v svetni obleki je hodil, pa bogoslovja se učil. Kar naenkrat dobi veselje do vojaščine in prosi za sprejetje med častno papeževo stražo (Noble-Garde). Ali je bilo to res pravo nagnjenje, ali je bila skušnjava, ne vemo; to pa vemo, da v Božji previdnosti je bilo drugač odločeno. Gledé na njegovo bolehnost namreč se mu prošnja odreče. Le na besede Pija VII, ki so mladega grofa posebno radi imeli, se zapiše; toda čakati mora, da se sprazni kako častniško mesto. Pa drugač je prišlo: zanj med vojščaki ni bilo mesta. In ko še to povém, boste sprevidili, kar sem malo prej terdil: da tudi bolezen je bila v njegov prid in po njem vesoljnemu svetu na korist.

Vsak večer je hodil v „Tata Giovanni“; ali enkrat ga čakajo, čakajo — pa ga le ni. Ubogi siroteji so že

žalostni in klaverno sedejo k večerji. Kar obstane prazna kočija pred hišo. Kočijaš berž pokliče hlapca in pravi, da je vidil ležati na ulicah mladenča, ki se je čudno zvijal in kerčevito valjal po tléh. „Zavoljo svojih konj, pristavi, mu sam nisem mogel pomagati; berž pojedite, da ga kak voz ne povozi!“ Vrtar zdajci vzame svetilnico in urno teče na omenjeno mesto, — in koga dobi? — Naš Mastaj je bil, božjast ga je bila spet vergla, in kerč ga je vil neusmiljeno. Precej ga prinesó v sirotišnico in položé na ravnateljstvo posteljo. Ko siroteji zvedó, da njihov naj ljubši prijatelj leži nezaveden v hiši, vsi povprek prihitijo; vse ga hoče viditi, mu streči, se ga dotakniti.

Hitro se je po Rimu raznesla ta žalostna novica in prijatelji njegovi so bili neizrečeno žalostni, ker mislili so, da se mu je skazila vsa prihodnost. In res, tisti načelnik častne straže, ki ga na prvo ni hotel med svoje sprejeti, gre k Piju VII in zahteva, naj se zdaj izbriše.

Ljubeznjivi sv. oče hočejo to mladenču sami naznaniti, da bi se preveč ne prestrašil. Pokličejo ga k sebi. Ves v solzah pade papežu k nogam in zakliče: „Kaj mi je početi? Vse pota v življenje so mi zaperte, za-me ni srečne prihodnosti, zgubljen sem!“ Papež ga ljubeznjivo tolažijo, rekoč, da Bog lahko to nesrečo k dobremu oberne; le Njemu naj se popolnoma izroči, in Ga prosi, naj stori iz njega kar hoče! Tako ga dalj časa tolažijo in k priserčni molitvi opominjajo ter prijazno pristavijo: „Bog ni nikdar gluha za takošno molitev. Bog Vas ljubi, On Vas bo uslišal! On Vas bo uslišal, zlasti če Marija, ki je tudi Vaša Mati, ktere ime imate, svojo prošnjo z Vašo združi! K Njej se zatecite!“

Kakor prijetno hladilo so šle te besede mladenču do serca in čutil je, kakor bi mu bili dve debeli kaplji na čelo kanili. V tem trenutku je imel občutke, kakor še nikdar pred ne. Spomnil se je na sv. Pavla čudoviti padec. Jel je premišljevat, če tudi njemu ni kak glas govoril, ko je bil na ulicah padel. Večkrat je Piju VII roko poljubil in odšel potolažen, ves drugačnih misli.

(Konec te dogodbe prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Druga obletnica Vincenske družbe v Ljubljani.) Lepo število družnikov sv. Vincencija z milg. škofom na čelu se je bito zbralo belo nedeljo popoldne o 1/25 v Alojzijevišu k obletnemu shodu. Po opravljeni navadni molitvi je prve konference predsednik dr. Gogala pričel s poročilom. Omenil je, kako veliko in obširno polje ima delavna družba sv. Vincencija in da pri vsih raznih mislih so vendar v eni reči dandanes vsi edini, v tem namreč, da oboževanje in revšina je zmeraj večji in pomoč potrebna. Kje pa je pomoč izdatna in zadostna? Edino in samo v keršanstvu, ki ogreva premožne in bogate k usmiljenju, pa tudi revežu, ki prejema dobrote, se ogreva serce do bogatina. Tako je keršanstvo véz med bogatim in revežem, obá pa naslednjič po tej poti zedinja z Bogom. Veliko se jih v dobrih dnevih odtegne Bogu, zastonj jih Cerkev iše pridobiti; Bog pa pošlje nesrečo v družino — vsled te pride med njo tudi brat sv. Vincencija s svojo dobrodelnostjo in pomaga, da se družina zraven telesne pomoči, ki jo dobiva, tudi k blažim občutkom in k Bogu povzdiguje. Tako skerbi družba za telesne in za dušne potrebe bližnjega.

Gosp. predsednik omenja dalje, da je prva konferenca preteklo leto podpirala 134 družin in 31 otrok

oskerbovala z obleko, kar prav jasno kaže, da je bila roka Božja z društvom; zato naznanuje zahvalo Bogu in dobrotnikom in pristavlja serčno prošnjo, naj bi se dobrote nadaljevale.

Blagajnik Šenkavške konference gosp. prof. A. Zamejic poroča potem o denarnem stanu 1. konference in naznani, da so to leto dohodki znašali 3370 gl., izdajki pa 2968 v vsem skupaj.

Gosp. M. Poč, blagajnik št. Jakopske konference, poroča, da pri 2. konferenci je bilo dohodkov 1365 gl., izdajkov pa 1423 gl.

Dr. Gogala naslednjič pojasnuje zadevo, ki je prav posebno pri sercu vincenški družbi, pa tudi vsakemu Ljubljancu in Ljubljanki blagega serca, namreč skerb za ubogo in zapušeno mladino, za otroke, in pa sirotišnico za taiste, ki jo bo treba napraviti, sidati ali pridobiti jo, kakor si že bodi. Že preteklo leto je imela družba opraviti z otroci, katerih matere so bile v bolnišnici. Srenje, pravi govornik, malo storé za take otroke, včas pa se še ne more prav svediti, kam bi jih bilo odpraviti. Vdove s 5, 6, 7 otroci je treba v skerb jemati; ena s sedmerimi otroci je ravno preteklo leto umerla, otroci so ostali družbi v skerbi. Kolika dobrota je taka skerb, posebno tudi, ako se pomisli, kako zapušeni so taki otroci tudi v duhovnem oziru zastran nauka, šolstva in sploh lepe izreje. Ravno iz tega pa je čedalje bolj očitno, kako silo potrebna je sirotišnica (azil) za take otroke. Vsi, ki imajo blago serce, želé take naprave, in gosp. poročevalec je prepričan, če bomo živo želeli, da jo bomo tudi dosegli. Pervo seme k temu je že vsejano, ker štirinajst sto gold. je že gotovih, nekaj v gotovini, nekaj pa zanesljivo obljubljenih. Tudi pri tem je blagoslov Božji posebno očitno, ker čez 40 otrok je bilo z vsim oskerbovanih; zato je bilo prišlo 900 gl. — pa kaj je to za toliko? — vendar je tega denarja še čez 100 gl. ostalo, ki se smé ravno za sirotišnico obrniti.

Kakošno pa je življenje v tem azilu (pribežališču za ubožne otroke)? Otroci šolski so skor celi dan v napravi; gosp. Lašan, društveni vodnik, s 3 kandidati jih izprašuje, naloge se izdelajo, morajo se svojih reči dobro naučiti, potem grejo na vert (sedaj na dvoriše, ko nimajo še verta) se igrat pod nadzorstvom. Bilo bi odveč omenjati, kako usmiljene sestre v vsakem oziru materno skerbijo za otročiče. Tudi čč. PP. Adolf in Angelik sta pri tem pomočnika za petje itd. in želí se, da bi tudi v prihodnje, kolikor je moč, še delala za to dobro reč. Med drugimi dobrotniki hvali gosp. Gogala zlasti tudi ljubljanske peke, ki so tako obilno dajali, da fantje nikoli niso bili brez kruha. Koliko pa je za 44 otrok treba, si vsak lahko misli. Tudi je očitno, kako velika je ta dobrota za otroke v dušnem oziru, ker otroci se lepo odreja; in tako duhovni v družbi s svetnimi dobrotniki delajo zoper obožanje / občinstvu.

Vodnik 2. konference prošť dr. Ant. Jarc poroča o delavnosti tega oddelka, ki obsega naj ubožniši duhovniji, št. Jakopsko in Ternovsko, in seže tudi ven iz mesta. Delavnih udov je 19, ubožnih zdaj podpiranih, nekaj družin in nekaj posameznih, pa 118. Podpora se je dajala v živežu, v kurjavi, denarna pomoč za stanovanje itd.; tudi je lepo število otrok dobilo obleke.

Vodja dr. Gogala še povdarja veseli napredek društva memo lanskega leta, izreče splošno zahvalo in prasi pričujočega mil. gosp. kneza škofa, naj bi blagovolili spregovoriti kake besede in družnike blagosloviti.

Prečastitljivi gospod viši Pastir so veselje naznanili nad veselim napredkom lepe družbe, jo priporočili mestnim duhovnom, izrekli zahvalo družnikom in podpornikom. Opomnili so, kako s takim djanjem spolnujejo zapoved Gospodovo: „Novo zapoved vam dam, da

se med seboj ljubite, kakor sem jaz vas ljubil. Iz tega bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako bote ljubezen imeli med seboj.“ Ljubezen, djansko ljubezen, ki se v delih kaže, je Gospod učencem svojim zapovedal. Priterdili so milgsp. knez in škof, kako res je očiten blagoslov Božji pri tem društvu, ker iz malega zerna je v kratkem izraslo tako veliko drevo ter je zmožno toliko pomoč deliti. Rekli so, da dr. Gogalova pridiga veliko nedeljo, v kateri je sirotišnico, lepi biser, priporočal Ljubljancanom, ni ostala brez sadú, kateri je zaupljivo že blizo — saj za ubožne deklice, katerih neko število utegne biti že v kratkem lepo oskerbljeno. Blagi gospodičini Mahkotovi, katerih poslednja je umerla leta 1875, ste bili namreč svojo dedšino, lepo poslopje z velikim vertom, zapustili redovnim gospém dobrega Pastirja, ktere so se pa tej dedšini odpovedale, in jo zdaj dobijo usmiljene sestre, ki že v malo mescih utegnejo nekaj otrok sprejeti v to napravo... Poslednjič so pričujočim podelili sv. blagoslov.

Iz za Svete gore, 22. aprila 1878. (Sveče — Svečarije.) Pri opravljanju nekervave daritve nove zaveze morajo vselej goretí sveče iz čebelnega voska; ali sleparija napolnuje vsa kota, sega tudi v sveti kraj. Cerkvena oskerbníštva rada verujejo na besedo obertnikom, ki napravljajo cerkveno orodje in potrebščine. Pa judeževemu duhu, ki se sedanji čas obširno razcvita, ta lahkovernost ni prikrita; zná jo rabiti v svoj prid. Prevara je zmedrila možake, da so jeli pod cerkvenim vodstvom snovati družbe, ki se pečajo s pravilnim napravljanjem cerkvenega orodja in robe. Tako družbo cerkvenih umetnosti imamo v Gradcu. Skoraj v vsakem škofíjskem mestu imamo tudi bratovščino, ki napravja cerkvene oblačila; — ni mi pa znano, da bi imelo katero mesto svečarijo pod cerkvenim nadzorstvom. Pohvaljenih in ozvezdanih svečarjev se nahaja nekaj; toda vprašam: ali je blago, ki je napravljeno za razstavo, z onim za prodaj si vselej enako? Ali sreberne in zlate zvezde kinčajo vselej vestne persi?

Kupovali smo do zadnjih lét sveče v navadni tovarni. Ali, ako je duhovnik po dokončanem svetem opravilu obernil oči po oltarju, spreletela ga je groza, tako so bili perti očofani z zmeso, ki se je imenovala vosek. Tedaj so marsikatera oskerbníštva iskala boljšega voska v Ljubljani ali v Benedkah. To pa je zbudilo mnogo pomenljivih „inserterov“ v domačih časopisih. Le-ta konkurenčna ponujanja so pa še le prav odkrila ponarejanje voska. Vsaka tovarna hvali svoj „sistem“ za napravljanje voščeni sv. Kako iznajdljivi so obertniki! Vsak zná po svojem lastnem nikomur izdanem sistemu onjaviti. Prepír med obertniki je sicer koristen kupcem, ali malo časa nam tekne; kajti nagiba tudi obertnike, da iščejo novih načinov, bolj zvitih iznajdb čebelni vosek mešati z drugimi tvarinami.

Treba bi bilo temu priti v okom zaradi cerkvene postave, ki tirja čebelni vosek, ne pa zmesi, in zaradi snažnosti. „Sancta sancte tractanda sunt. — Svetostmi se mora sveto delati.“ Zdi se mi, da je mogoče to doseči na dvojin način. Ali naj kaka znana dobra in poštena svečarija se prostovoljno postavi pod cerkveno nadzorstvo; ali pa naj katoliške družbe vstanové novih vestnih svečarjev pod cerkvenim nadzorstvom.

Pošten zaslužek se obertniku ne smé kratiti, to pa smo dolžni poskerbeti, da se cerkve ne bodo sleparile z nepravilnim blagom. Prevdarite!

Iz Amerike. Champion, 8. mal. trav. 1878. (Pot gosp. misijonarja L. Možina nazaj v Ameriko.) Iz Ljubljane sem šel čez Terst v Milan, kjer sem v nedeljo maševal na grobu sv. Karola Boromeja; od tod skoz Mont-Cenis (pot skoz hrib v zemlji) v Lijon in dalje v Pariz;

od tam čez kanal Calais v London. Na ladijo sem šel 20. svečana in sem prišel 16. sušca v novi Jork. Od tod čez Filadelfijo, Pittsburg, Čikago in Milwaukee v Marquette (škofovski sedež preč. gosp. Ign. Mraka), kamor sem prišel v sredo po Marijnem oznanovanji. Hvala Bogu, bil sem zdrav in brez vsake nesreče po vsi poti. Na ladiji je bilo drugač še dosti dobro, samo žganje so preveč pili in zavolj tega je bila vsako noč nevarnost, da bi ladije ne zažgali, ker lampe so pobijali in olje razlivali v pijanosti. Sedaj sem v svojem kraju. Napis je: Rev Luke Možina, Champion, Marquette Co., Michigan, U. St. North-America.

Umetno vošilo

sv. Očetu Leonu XIII za god.

Naslednje učeno kabalistično-kronografiško vošilo gosp. A. Kovačiča, duhovna djakovske škofije, smo (prelepo bronsirano) s hvaležnostjo prejeli, in naj ga s pridjano slovensko prestavo podamo tudi našim rojakom, zlasti učenim gg. v vertanje in študiranje. Tako-le je:

Vota fausta

in onomaseos festo Sanctissimi Domini Nostri Leonis, Divina providentia Papae XIII. Die 11. Aprilis 1878.

Sanctissime Pater!

ReX eMines Orbi, ECCLESiae qVoqVe DVctor;
 Dignl SaLVatorIs VICarIVs, CVItIara MICans;
 FestVs In eXCeLso DVM Constas PontIfICatV;
 DVX InfaLLIBILIs fIDel ChrIstI DeCoratVs;
 Cerne, Leo DeCIMVs nVnC tertIVs, aVreVs Orbls;
 LVMen De CoeLo feLIX qVI posCIs o aeVo;
 InCLytVs In StVDIIs, sCrIptIsqVe, PoēsIs AMICVs.
 CLerVs ItEM popVLI sVa gaVDIa paCe reVeLant;
 GaVDentes, feLIX sIMVL aLLeLVia preCantes.
 VIVat! CathOLICo sIC ReX arae MoDeratVr!

Concinuit A. Kovačić Dioec. Diakov. presbyter.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 200 300 400 500
 a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z

Poslovenjeno.

Kralj zvišeni vesoljnega svetá
 In svete Cerkve blaženi Vodník,
 Ki záliša te krona trojnata,
 Zveličarja na zemlji zastopník!
 Zdaj godujoč na Stolu papeškem stojiš,
 Nezmotni — vero Kristovo učiš! —
 Lej, srečni svet: trinajsti je León,
 Preblago luč nam prosi z neba on, *)
 Ki v ukih, spisih, pesnih je sloveč,
 Zató duhovstvo, človek vsak goreč
 Z veseljem srečo mirno naznanuje,
 Ob enem dviga glas se Aleluje.
 Leona Bog naj mnogo lét živi!
 Duhoven vernikom molit' veli.

*) Te besede merijo na znano prerokovanje, po katerem so sedanji papeži imenovani: „Lumen in coelo. Luč na nebu.“

Ob 4 stranéh so besede: „Opem invocamus — Diu gaudeamus — Luce tui nominis — Vive! boni numinis.“

Vodnica nebeška.

Za Bogom naj rajši Marijo častim.
Mariji čem pevati, dokler živim,
Ker Mati je Božja, Kraljica neba,
Ki revežu vsakemu milost podá.

Med rožami Božjega verteca pa
Edina nadangelsko cvetje ima:
Nje serce je čisto, brez madeža b'lo,
Drazejše ko srebro in čisto zlato.

Še milost njo božja povzdignila je
Do časte Device in pa Matere;
V naročju si božjega Sina derži,
In Detice božje presladko goji.

Mi mater preljubo že zemlja bladí,
Še Mati naj boljša Marija si ti:
Premilo me vodiš, za me še skerbiš,
Nikdar me ne zabiš, me ne zapustiš.

Veselje in žalost si brateca sta,
Mi polnita hišico revno serca;
V veselju učiš me keršansko krotkost,
In v žalosti daješ mi rajsko sladkost.

Še smertna težava mi strašna ne bo,
Če gleda me materno tvoje oko,
Če z milostno roko mi brišeš obraz,
Če v sercu „Marija“ je sadnji moj glas.

Za Bogom naj rajši le tebe častim,
Zato se, o Mati, ves tebi zročim:
Le vodi me, dete nevredno, lepo
Preljuba Marija za saboj v nebo.

S. Gaberc.

Razgled po svetu.

Kapela v Kvirinalu in jud Arbib. Kvirinal je bil papeževo poletno prebivališče; ko so pa mladolaški „osvobodovalci“ Pijeve vrata ulomili in s samosilstvom papežu Rim ugrabili, so tudi Kvirinal s silo uzeli. Bil je Kvirinal zapert, vrata zaklenjene in zapečaten; „osvobodovalci“ so pa pečate potergali in vrata z vetrihi (lepa čast!) odperli ter so Kvirinal tako osvobodili njegovega pravega posestnika, gospodarja in lastnika, in vzeli so ga v last, kateri niso imeli do njega pravice. Takrat, l. 1870, so tudi vse sedmere kapele v Kvirinalu „osvobodili“, zaterli. Zdaj pa se boje v „novem Rimu“ kaže živa želja, naj bi se v Kvirinalu zopet ustanovila ena kapela, ki je ne želé le samo liberalci in prsto-mišljaki, ampak tudi še celó jud Arbib, vrednik časnika „Libertà“, je nejevoljen, ker minister Bonghi noče v to privoliti. Rekel je jud Arbib 23. aprila 1878: „Kaj pomaga skrivati? Odrečenje kapele v Kvirinalu je pošastno znamenje“ (un brutto indizio). K vsem tem zadržkam daje „Unità“ prav lahko rešenje, namreč: Kadar se ves Kvirinal verne v posestvo tistega, čegar je, se želja juda Arbiba ne bo le ensamkrat, temuč sedemkrat se bo spolnila: vsih 7 kapel bo zopet lepo vravnanih, obnovljenih, in v občno kapelo bođe zamogel k sv. maši

pri celó „Libèrtin“ vrednik, kadar bo zapustil sinagogo in prestopil v katoliško Cerkev.

Vidite iz tega, kaj morajo vse poslušati ljudje, kateri z vetrihi poslopja in svetiša jemljejo v oblast!

Nasledki pošastnega preganjanja na Nemškem. Čez 2500 redovnikov in 5000 redovnic je pregranih iz Prusije. Razun tega: V gujenjansko-poznanski nadškofiji je bilo poprej 818 duhovnov, sedaj jih je 200; 82 duhovnij brez pastirja (fajm.), 64 duhovnij brez kake duhovske pomoči. V paderbornski škofiji je bilo 800 duhovnov, sedaj je 68 duhovnij in 47 beneficij brez pastirjev, in 27 duhovnij brez duhovske pomoči. Na Vratislavskem je bilo 1560 duhovnov samo v pruskem oddelku, in sedaj je brez pastirjev 197 služb, t. j. 88 duhovnij; in 63 le-tih celó brez duhovske pomoče. Izmed 325 duhovnij monastirske škofije jih je 70 brez duhovnega pastirja, 52 služb praznih, 32 tacih, pri kterih majnikove postave ne terpé cerkvenih opravil! Na Hildesheimskem je bilo 180 duhovnov, in ima zdaj 16 duhovnij in 14 beneficij brez svojega pastirja, 11 duhovnij brez duhovske pomoči. V enakem stanu je 15 duhovnij izmed stoterih v osnabriški škofiji. Na Limburškem je izmed 140 duhovnij njih 19 brez pastirjev, 18 brez duhovske pomoči, 4 beneficije brez beneficijata. V Koloniji izmed 813 duhovnij 116 brez fajmoštrov in 85 beneficij brez beneficijata. Na Trevirskem izmed 728 duhovnij 148 in 32 vikarij neprevidenih itd. —

Francosko. Velik šum dela bližnja velika razstava v Parizu, pri ktere pričetji pa cerkev noče nič imeti opraviti in ne je blagosloviti, ker vejo pri nji zoperkeršanski duh; nedelja n. pr. se nič ne spoštuje, na kar se je vendar celó pri ameriskanski veliki razstavi ozir jemalo. Razstavna kočá je babilonski stolp, tempelj za materijalizem, iz česar se ne obeta za narod ne korist in ne slava. — Kakošen duh pa veje sedaj v državnih francoskih šolah kaže tudi to, da te dni sta dva študenta neko mlekarico umorila in oropala, kmalo potem pa sta imela očitne govore o opičarstvu! Tako sta umor in opičarstvo brata. — Kako pa dihté liberalci v slavo spraviti pariško razstavo, kaže tudi to, da celó v Ljubljano pošiljajo kamnotisne naznanila o pripravah za nje.

Cvet in sad sreste molitve.

Zahvala.

Iz Dolenjskega. Duhoven naznanja serčno zahvalo za milosti, ktere je dosegel po priprošnji sv. Jožefa in Naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega, ter izročá sebe in svoje ovčice v varstvo presv. Družine. Ob enem naznanja se iskrena zahvala prevesele družine, žene in otrok, za serčno ozdravljenje nevarno bolnega očeta na priprošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca.

Prošnje.

Serčno so priporočeni v bratovsko molitev: Hčerka Franciška, bolna za vodenico. Zahvala za ozdravljenje, ako ga Bog dá na Marijno priprošnjo, se naznani. — Dva prav milovanja vredna zgubljenca, napol-odpadnika; molite za nju prav živo in serčno, in specie sacerdots. — Neki bolnik, ki močno želi zdravja, če je Božja volja. — Neki otroci z Gorenjskega prav goreče priporočajo v molitev svojo vsled očetove smerti na pameti zeló bolno mater, da bi jih Bog na mogočno prošnjo N. lj. Gospé in sv. Jožefa razsvetlil, da bi se umirili in v Božjo voljo vdali. — Prosimo priserčno vsa bratovščino N. lj. G., da bi se spominjali v svojih mo-

litvah naše ljube matere, ki že več tednov nevarno bolni ležijo; če je še mogoče, da bi jim ljubi Bog zdravje dal; sicer bi bili mi zapušene sirote, brez dobre matere. Ako jim Marija še zdravje sprosi, bo po „Danici“ razglašeno. G. R.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki traven.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov; spreobrnjenje razkolnikov in zmaga sv. Cerkve — posebej, da bi se rusko-turške zadeve obrnile v prid katoličanstva; — vredno velikonočno obhajilo vseh katoličanov.

II. Posebni nameni:

7. vel. travna. Sv. Stanislav (škof v Krakovem in muč.) Priporoč.: Poljska dežela in rešenje iz rok zapeljivih žganjarjev. Nekteri mladenči in drugi za spreobrnjenje. Spreobrnjenje nekega terdega liberalca.

8. Prikazen sv. Mihaela vikarja angela. Priporoč.: Ponižanje verskih sovražnikov in odprava nekega novega krivoverstva. Slovenski mladenči za serčnost v čednosti. Več na pameti zmešanih.

9. Sv. Gregorij Nazijančan (škof l. 189). Priporoč.: Obvarovanje svetiš v Sveti deželi zoper razkolnike in spreobrnjenje Palestine. Odpravljanje divjaške kletvinje, pijančevanja in poročevanja, zlasti na Slovenskem. Privatne šolske naprave in njih učenje za pravega katoliškega duha.

10. Sv. Antonin (nadškof v Florencu 1459). Priporoč.: Uboga laška dežela in spreobrnjenje nesrečnih framesonov. Otrociči za vredno prvo sv. Obhajilo, posebno na Slovenskem. Spreobrnjenje tistih v Ljubljani, ki so v največi nevarnosti pogubljenja.

11. Varstvo sv. Jožefa. Priporoč.: Kranjska dežela za varstvo pred nesrečno smertjo, in za dobro letino. Razširjanje češenja do sv. Jožefa. Obvarovanje vseh Jožefov pred smertnim grehom in pogubljenjem.

12. Sv. Nerej, Ahilej in Pankracij. Priporoč.: Serčnost v skušnjavah in v preganjanji katoličanom v sedanjem času, posebno mladini. Spreobrnjenje vseh sovražnikov sv. vere na Slovenskem. Odvrnenje več protečih nepravil.

13. Sv. Bonifacij. Priporoč.: Spreobrnjenje velikih grešnikov in zaverženih osebtev. Obvarovanje pred hudo uro. Otrociči v nevarnosti zapeljivanja. Edinost sv. vere na Slovenskem.

Listek za raznoterosti.

Svoj društveni praznik ima družba sv. Vincencija 2. nedeljo po veliki noči. Torej ima ob 1/7 v nunski cerkvi sv. mašo in skupno sv. Obhajilo, s katerim je sklenjen popolnoma odpustek. Družniki, podpirani in drugi verniki so prijazno povabljeni se vdeležiti.

Tombola, poslednja v Virantovi hiši na belo nedeljo ob 6 popoldne, je bila privabila prav lepo število družnikov in njih družin. Prečast. gosp. predsednik prošt A. Jarc so pričujočim poročali nekoliko o društvu, priporočili razširjanje društva in društvenih listov: „Glasov katoliške družbe“, potem pa so prijazno pojasnili lepe pomene „bele nedelje“, in nasledovala je vesela tombola, ktera zlasti mladini veliko veselje dela. — V kratkem se društvo preseli v Gerlicevo hišo v „gospokih ulicah“.

Podoba sv. Janeza Nep. mučenca, katero je izdelal sloveči laški mojster Fr. Robba iz zalega belega marmorja na naročilo kranjskih stanov, in je od leta 1727 stala ob Černuškem mostu, pa pred več leti prenesena bila v Ljubljano in je v temi ležala v mestni hiši, je zadnje dni na svoje novo mesto, v cerkvi sv. Florijana, bila postavljena. Novo stajalo je prav lepo napravil iz angleškega cementa podobar g. Ozbič in v njega vdelal ploščo, na kateri je Robba v zbučnem delu predstavil trenutek iz mučeništva sv. Janeza, ko ga rabeljni na povelje kralja Venceslava 16. majnika l. 1383 mečejo v reko Veltavo (Moldavo). Spodaj v stajalu kaže lepi dvojni kronogram leto, kdaj je ta mojstersko izdelani sv. Janez postal varh Savskega mosta in kdaj je prenovljen postal tovariš sv. Florijanu. Veselo je, da je ta mojsterska podoba vendar že enkrat rešena iz temne ječe, še bolj bi bilo veselo, ko bi bila postavljena na očitni prostor, za kar je bila tudi prvotno namenjena.

Iz stolne duhovnije — zahvala. Za prekrasno darilo v prid Božje službe iz neznanih rok naj serčniši zahvala in: „Bog plačaj!“ P.

Pervi splošni shod avstrijskih katoličanov in njegove resolucije ali sklepi in važni govori (s potrebnimi pojasnili) na Dunaju meseca maja 1877. Poslovenil in spisal dr. Lavoslav Gregorec, vrednik „Slov. Gospodarja“ in podpredsednik katol-pol. društva v Mariboru 1878. (Založilo ondotno katol-polit. društvo.) Knjižica z 98 str. — Kdor se le kolikaj peča s čitanjem in mu je le kaj mar poznati sedanji avstrijski stan, naj ne opusti te knjižice prečitati; iz nje si bo v dveh urah več pojasnila pridobil, kot iz rjuharskih dnevnikov v dveh letih.

Mertvašnice za Pijem IX se še vedno opravljajo; „Unita“ vedno prinaša dotične naznanila z vesoljnega sveta.

Iz Benedk, 29. mal. travna. (Poterdilo.) Danes, povernivši se od postnega pridiganja zunaj Benedk, sem prejel Vaše spoštovano pismo, od 7. apr., z 31 gl. (za Sveto deželo, varhe Božj. groba itd.)

P. Ciprijan s Trevice,
komisar za Sv. deželo.

Iz Adrianopola ravnokar došlo pismo nas razveseljuje z novico, da 12. pros. t. l. poslanih 64 gl. — so misijonarji prejeli. Več prihod.

Poslednje novice bi se smele imenovati „turški bav-bav“, kajti grozno strašijo, kako rogovilstvo počnejo Turki po Bolgarskem. Anglež in Rus pa se na vse kripnje pripravljata na vojsko. — Danija hoče zapreti (Angležem) baltiško morje. — Po Laškem kipi republikansko rogovilstvo. — Avstriji zopet primerjajo, da hoče posesti Bosno.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce „Starovaščane“ v Šentjerneji: Iz Borovnice po č. g. fajm. 3 gl. — Iz Naklega po č. gosp. fajm. 5 gl. — Po č. g. fajm. K. Tedeschu 5 gl. — Duhovnik v Ljubljani daruje 30 gl.

Za pogorelce na Klancu pri Kranji: Iz Borovnice po č. g. fajm. 2 gl.

Za bratovščino ss. Ciril-Metoda: Neimen. 1 gl.
(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. A. D. v Z.: Vse se je zgodilo; hvala. — G. J. Str. v št. L.: Poslano.